

Александр Пушкин, витебское досье

весь материал для этой публикации взят из личного альбома витебского художника Александра Пушкина (в него входят фотографии и газетные вырезки с 1987 по 1996 гг.) (по возможности использованы факсимильные подписи Пушкина к фотографиям и отсканированные газетные статьи)
публикуется без ведома автора

- 6 августа 1965 г. - родился в местечке Бобр Минской области Крупского района.
- 1978-1983 - учился в Республиканской школе-интернате музыки и изобразительному искусству.
- 1983 - поступил в Белорусский театрально-художественный институт (г. Минск) на первый курс монументально-декоративного искусства.
- 1984-86 - служил в Советской Армии, в Афганистане.
- 1989 - судим Минским городским судом за чествование 71 годовщины Белорусской народной республики.
- 1990 - окончил Белорусский театрально-художественный институт, с 1990 г. живет в Витебске.
- 1991 - вступил в Союз художников Беларуси.

В выставках принимает участие с 1987 года.

- 1992-1996 - Реставрация Кафедрального костела г. Могилева.
- 1992, красавик - 1994, красавик - Постановка спектакля «Король Лир» (сценография, костюмы, полиграфия) - Витебск, Академический театр им. Я. Коласа.
- 1995-1998 - Роспись Бобрской церкви св. Николы Чудотворца.
- 1999 - Перфоманс «Гной для президента». Осужден на 2 года условно.
- 1997, 1999 - Постановки в театре им. Я. Коласа, Витебск.
- 1992 - Выставка в Минске.
- 1992 - Выставка в Могилеве.
- 1998, 1999 - Выставки в Орше.

Советская Белоруссия,
1991 г.

АЛЕКСАНДР-ШОУ

«Пушкин в Витебске» – так, без инициалов (а вдруг – тот самый, поэт?), озаглавлена первая выставка молодого художника, который в недавнюю студенческую пору обрел известность своими шокирующими призывами «За Беларусь без жидов и коммунистов». Тогда, в Минске, выходы Александра Пушкина серьезных последствий для него не имели. Получив достаточно престижное направление на работу в Витебск, честолюбивый юноша уже вскоре вновь мелькнул в милицейских сводках: был задержан со взрывопакетом неподалеку от памятника Ленину. Обошлось...

И вот – попытка «бабахнуть» выставкой. Ее открытие было приурочено к юбилею провозглашения БНР. Церемонию обставили, мягко говоря, нетрадиционно: трубил горнист, девушки водили хоровод, сам герой события явился народу в национальном костюме и соломенном капелюшке, сжимая в руке белого голубя.

< ... >
«Грюнвальдское» полотнище с красным крестом, вывешенное на здании рядом с местом выставки, на какое-то время стало предметом распри между единомышленниками Пушкина и витебской милицией. А что же сама экспозиция? Вторичность мысли и формы, плакатная прямота большинства «работ», их явная политизированность напоминали репродукции современного авангарда в «Огоньке». Он, вероятно, даровит, этот Пушкин, да и педагоги в БГТХИ многое ему дали. Но до настоящего искусства, исповедального, пронизанного скорбью, мудростью, человечностью, путь труден и долг. Не о сиюминутной сомнительной известности, замешенной на претенциозной, эпигонской форме и политических амбициях, надо бы ругать человеку, называющему себя художником. Тот, великий Пушкин, это понимал лучше многих своих современников. < >

Вечерний Минск

Вечерний Минск, 1992 г.

ВПЕРВЫЕ

В Доме литератора был отмечен легально День провозглашения Белорусской Народной Республики: 25 марта 1918 года стало вехой в истории. Истории, предопределившей и трагический путь многих ее сыновей. Поименно называл Василь Быков тех, кто смог подняться над страхом, собственной судьбой. Переполненный зал встал, отдав дань их памяти. В стихах и песнях, звучавших в этот вечер, и выступлениях как бы незримо присутствовали и эти строки Максима Богдановича: «Беларусь, твой народ дачакаецца залацістага, яснага дня. Поглядзі, як усход разгараецца, колькі ў хмарах залётных агня!»

ПАРНАС

Здесь же, в Доме литератора, можно познакомиться с «живописью, инсталляцией и объектами» Александра Пушкина. Есть предположение, что великий поэт проезжал через Витебск. А наш А. Пушкин не только проезжал, но и живет там. В его работах есть и фантазия, и непривычный взгляд на мир, даже некоторая манерность в виде брошенного «ады» в обращении к посетителям своей первой персональной выставки в Минске.

Но нет здесь скуки, так что никому зевать не приходится.

Літэратура і Мастацтва, 1992 г.

Першая персанальная ў
Віцебску. 1990 - 1996г.
(Фот. Урсуляна, 17, пазнае
Ж.С.)

Год назад Алясь Пушкін ладзіў у горадзе над Дзвіною выставу пад назовам «Пушкін у Віцебску». А сёлета, 25 сакавіка, у Дзень незалежнасці Беларусі, ён адкрыў выставу ў менскім ДOME літэратара – «Пушкін зь Віцебску». На адкрыцці мела месца тэатралізаванае дзейства (перфомэнс).

У ім бралі ўдзел сам мастак, апрануты ў адмысловую світку і капялюш з пярком, Чорны раяль, аголеная мадэлька і жывы певень. Падчас перфомэнса гучала музыка і вершы, гаэлі бенгальскія агні. Адным словам, мастак ужо каторы раз пераконвае глядачоў, што Дзень незалежнасці – гэта неабавязкова «свята са слязамі на вачах», ёсць у жыцці месца радасці.

Колькі слоў пра саму выставу. Часткова яна складаецца з твораў ужо экспанаваных. Скажам, у Віцебску была інсталляцыя-дыпціх «Адзенне Беларусі народнай» і «адзенне Беларусі сацыялістычнай». Першая частка – народны строй з музея, другая – пудзіла «калгасніка». Цяпер гэта – трыпціх, дыпціх дапоўнены голым манекенам жаночага полу, дэкарыраваным аплікацыямі ў выглядзе грашовай купюры (50 р.) і талонаў на харчаванне – «Адзенне Беларусі сучаснай».

Жывалісныя работы Пушкіна з ліку новых, створаных за год, што прайшоў з выставы ў Віцебску, і нідзе дагэтуль не экспанаваных, – у большасці ўспрымаюцца як эскізы (і такімі фактычна з’яўляюцца) будучых грунтоўных твораў. Відаць, час мастаку пераасэнсаваць сёе-тое са свайго творчага вопыту і не распыляцца на драбязу. Тым болей, што А.Пушкін мае высокую рамантычную мару – зрабіць роспісы і вітражы ў Полацкай Сафіі.

П. Васілеўскі

P.S. З выставы невядомымі асобамі ўкрадзена некалькі твораў. Ці не сведчыць гэта аб поспеху мастацтва А.Пушкіна ў глядачоў?

26 марта 1992 г.

Газета "Молодежные Новости",
26 марта 1992 г.

ПУШКИН У МІНСКУ

Чарговая выстава маладога беларускага мастака Аляксандра Пушкіна пачалася 25 сакавіка ў Мінску. Дата не выпадковая: 25 сакавіка – Дзень незалежнасці Беларусі.

Мінская выстава мае назву "Пушкін з Віцебска". Даволі нечакана, бо ні для каго не сакрэт, што Аляксандр не нарадзіўся ў нашым горадзе, а пераехаў сюды яшчэ не так даўно. Але, як ён сам кажа, тут збіраецца застацца назаўсёды...

З. ВАЛЬЖЫНА

Свабода, красавік 1992 г.

**АЛЯКСАНДАР ПУШКІН
ШУКАЕ МЭЦЭНАТАУ**

26-гадовы Аляксандр Пушкін зноў вясяліў публіку, што сабралася 25 сакавіка ў менскім ДOME літэратара на сьвяткаваньне Дня Незалежнасці і трапіла на выставу гэтага скандальна вядомага мастака.

Якія ўражанні ад выставы? Першае – разгубленасць ад вялікай колькасці людзей, карцін, моцнага асьвятленьня, тэлекамераў, музыкі. Другое – аголеная натура, выстаўленая на ўсеагульны агляд, каб «простыя» людзі адчулі момант мастакоўскага натхнення. Трэцяе – кароткая рэпліка паэта Сяргея Грахоўскага: «Бачыце, у нас тут

таксама парнас», і скептычная ўсмяшка лідара Беларускага згуртаваньня вайскоўцаў падпалкоўніка Мікалая Статкевіча.

А што карціны? А нічога. Тут было усё: ад прымі-тыўных УНОВІСаўскіх матываў і «правінцыйных мастачкоў» пад Шагала да някеспкіх партрэтаў сяброў. «Амаль усе карціны падараны». Відаць, тым, хто безапэлячына пісаў у кнізе водгукі: «Аляксандр – ты геній», ці «Саша – ты наш чалавек». Шкада было пеўня, якога «Пуша» падкідаў у паветра. Дарэчы, ён, гэты певень, мабыць, і быў самы шчыры і непасрэдны з усіх удзельнікаў імпрэзы. Яму проста было страшна.

У гэтыя ж самыя дні Аляксандр Пушкін быў таксама завочна прадстаўлены праз ньюёрскую газету «Беларус» нашай дыяспары ў ЗША і Канадзе як «чалавек, адданы справе нацыянальнага адраджэння, які адным зь першых воінаў-вэтэранаў Афганскае вайны выступіў зь яе публічным асуджэньнем». Згадваецца, што «за арганізацыю і правядзеньне мітінгаў у гонар Дня Незалежнасці Алясь Пушкін двойчы гвалтоўна быў затрыманы менскай міліцыяй і адзін раз быў прыцягнуты да судовае адказнасці напрыканцы 80-тых гадоў». Сябра Сойму БНФ паэт і бард Сяржук Сокалаў-Воюш, які піша гэтыя радкі ў «Беларусе», падкрэслівае таксама, што «лэзунг» «За Беларусь без камуністаў» (так у тэксьце – рэд.) публічна прагучэў з вуснаў Пушкіна яшчэ тады, калі многія з нашых суйчыньнікаў на Беларусі не адважаліся пра гэта і падумаць».

Тутак ж другеца адкрыты ліст А.Пушкіна «да беларускага грамадства ЗША і Канады». «Зьвяртаюся да Вас, як мастак і грамадзянін нашай агульнай Бацькаўшчыны. У гэты нялёгі для Беларусі час, час развалу эканомікі і палітычнага крызісу, найбольш страатаў зазнае духоўная і культурная спадчына нашага народу, якая па-ранейшаму бессаромна рабеецца, а то і афіцыйна вывозіцца з краіны. Неабходнасьць захаваньня беларускага жывалісы ў руках нашага народу падштурхнула мяне да думкі стварыць прыватную галерэю сучаснага мастацтва ў Віцебску. Невялікае памяшканьне, якое я маю, патрабуе аднаўленьня. У перспэктыве трэба мець і набыцьце нечага большага, але сродкаў катастрофічна нестae. Добра разумеючы, што ўсялякай дабрачыннасці ёсьць разумныя межы, я тым не менш прашу ў Вас грашовай дапамогі на ўзаемнавыгодных умовах...»

«Алясь засім шчыры да найўнасьці, чалавек, - дадае ў канцы Сокалаў-Воюш. – Пра такіх кажуць, што ім цяжка не паверыць...»

Алясь АС

На центральном проспекте Минска, возле главного входа в парк им. Горького, висит большой плакат, извещающий о выставке в Доме литератора произведений Пушкина-Витебского. Это которого ж Пушкина? Память уводит на несколько лет назад, когда фамилия студента нашего театрально-художественного института прогремела на весь тогдашний СССР. Неужели тот? Да, тот самый. Только теперь это уже настоящий профессионал, окончивший вуз, живущий и творящий искусство на родине Малевича и своей. Случайность? А может, как раз и нет, может, появился новый гений, а уж талант так точно. Ведь уже тогда, в годы учебы тезка великого русского поэта проявил незаурядное мужество, выйдя на улицу с плакатами против того строя. Недовольных было много, но чтобы вот так открыто и честно, не за рюмкой на кухне – на улице, зная, что репрессий не миновать, – таких мы знаем единицы.

Современный Александр Пушкин остался верен самому себе: открытие выставки началось со скандала. В фойе Дома литератора, где вывешены картины, среди гостей на рояле восседала совершенно обнаженная девица. Как часть экспозиции. То ли как знак откровенности художника, то ли для какого-то перчика к и без того разнообразному «меню» на стенах, а, может, просто для развлечения. Ну устраивал же абсолютно голый Пикассо многолюдные приемы, любил эпатировать публику и другой великий коллега Сальвадор Дали. Правда, Беларусь хоть и стала исключительно суверенной, но все равно это не Испания – девицу быстренько изъехали, но зато осталась в экспозиции, открывая ее, работа под названием «Туша», написанная только с помощью руки и собственной кровью...

Вообще, создалось впечатление, что у художника Пушкина нет не только предрассудков, но и стереотипов. Выставка впечатляет разнообразием тем, цветов, используемых материалов. Рядом с филигранно исполненными эскизами витражей для церкви с рублевской яркостью и чувством написанное «Знамение», несколько дивно-нежно-импрессионистских мгновений, натуральный

НАШ ВЕЛИКАК
Ай-да Пушкин, молодец!

летающий змей, остановленный множеством нитей, целая серия с чем-то кубическим и реальной колючей проволокой... Лично мне, да и не только мне, судя по написанному в книге отзывов, Алесь Пушкин этой своей незашоренностью, постоянным поиском адекватной формы выражения еще более понравился.

Хотя мысленно согласилась с призывом одного почитателя (из книги отзывов): меньше злости сердечной, больше боли душевной! Потому что стремление художника иллюстрировать свои сиюминутные политические пристрастия обманчиво. Сколько гнева у него на партбилет, красный флаг, отмеченные свастикой, и сколько надежды на бел-червона-белый. Увы, при последнем ему удалось лишь вывесить свои картины в фойе перед кафе, где отдыхают и выпивают. Как и прежде, а может еще более, художник одинок в своем желании подарить себя людям. О выставке знает очень мало людей, на ней, к сожалению, мало посетителей, потому что реклама, объявления сейчас стоят немалых денег. Из летящих же по проспекту троллейбусов и машин не прочитать текст одного-единственного плаката. Но, несмотря на это, нашлись «знатоки» и «ценители», воспользовавшись отсутствием охраны (ну, право, может ли художник все сам предусмотреть, да и на это также нужны средства), укравшие три иконы и два картины. Представляете, каково ему было узнать о пропаже, хоть сам и не является собственником: все свои творения он уже раздарил. Так что независимо от строя и <.....> художник со своей некоммерческой бесплатной выставкой оказывается <без>защитным, а общество не может, не желает ему помочь. Картины не нашлись, зато руководству Дома литератора <не>понравилось хождение и допросы милиции. Опять одни неприятности от этого мятежного Пушкина... Хотя, большое спасибо писательскому дому. Он остался одним из очень немногих живых очагов культуры. Дворец искусств, да этот дом, можно причислить сюда и самостоятельную выставку-продажу на улице возле художественного салона. И все. На двухмиллионный город!

А ведь воистину не хлебом единым... Чем дальше я смотрела на картины молодого художника,

тем теплее становилось неуютное фойе Дома литератора. Здесь были красота, надежда и вера. Выставка «того самого Пушкина» в Доме литератора Минска продлится до 23 апреля. Открыта она в то же время, что и кафе. С 4-х до 5 часов <не> ходите, кафе и выставка закрыты.

<А> вот до и после – вход свободный. Сходите, не пожалеете. Можно не разделять политические взгляды художника, но... талант есть талант.

М. Орлова.

ПУШКИН З ВІЦЕБСКА - Ў МАГЛЁВЕ

Разы два ў фае абласной выставачнай залы, што побач з драмтэатрам, зазірнулі заклапочаныя паставыя міліцыянеры. Пераканаўшыся, што намяка на крмінал няма, зніклі.

Незвычайна многа, па маглёўскіх мерках, было народу на адкрыцці экспазіцыі твораў маладога віцебскага мастака Алеся Пушкіна. Маладога, але ўжо даволі вядомага ў рэспубліцы. Не тым, што імя і прозвішча супадаюць са славутым паэтам. Вядомасць іншага плана. І, як ліццаць некаторыя, скандальная.

Магіма таму, што таленавіты і катэгарычны мастак і ў творчасці сваёй, і ў палітычных прыхільнасцах ніколі не хаваў сваіх густаў і поглядаў. Наадварот – гучна пра іх абвешчаў. Што ў пару, калі партыя ўсіх і заўсёды на свой розум і меркі "асаджала пугаём", было даволі небяспечна для любой творчасці і жыццёвага кволага дабрабыту. Зрэшты, пара гэта скончылася, дай Бог, наўсёды. 17-га кастрычніка сотні маглёўцаў (і прадстаўнікі усёй мясцовай прэсы) праявілі павышаную цікавасць да адкрыцця выставы твораў Алеся Пушкіна.

Выстава незвычайная і першая такая ў горадзе. Бо прымеркавана яна да 300-годдзя Магілёўскага касцёла Святога Станіслава – ўнікальнага на Беларусі помніка культуры, гісторыі, архітэктуры, мастацтва. І арганізавана пры садзеянні Беларускай Каталіцкай грамады. А прычым тут мастак Пушкін? А пры тым, што мае самае прамое дачыненне да адраджэння касцёла.

Два гады таму гарадскія ўлады аддалі нарэшце вернікам зганьбаваную святыню. Увесь гэты час ідуць рамонт і абсталяванне разграбанага і запушчанага храма, а таксама рэстаўрацыя. Аўтарам мастацкай канцэпцыі рэстаўрацыі касцёла і з'яўляецца Алесь Пушкін.

На выставе паказаны яго работы, створаныя ў проста неварогадным тэмпе за некалькі апошніх месяцаў у Магілёве. Гэта копіі і эскізы фрэсак на рэлігійныя тэмы, якія ёсць і нават будуць у касцёле, бо некаторыя страчаны (загінулі), некаторыя толькі надаўна знойдзены, патрабуюць вывучэння і аднаўлення... Сярод ясных экспанатаў будучы выгляд галоўнага алтара і эскіз фігуры дзевы Марыі для яго, шмат элементаў мастацкага вырашэння інтэр'ера неардынарнага помніка культуры.

Незадарма зараз з кіраўніцтвам гарвыканкама (С.А.Габрусёў і інш.) урачыста адкрывалі выставу прабашч касцёла Св. Станіслава ксёндз У.Блін, гасці маглёўскай парафіі з Польшчы, каталіцкіх абшчын СНД, праслаўленыя святары Магілёва.

Другія творы А.С.Пушкіна (акрамя прызначаных для храма) паказваюць вельмі нетрадыцыйны талент неардынарнага чалавека. Розная тэхніка і матэрыял, розная манера – ад рэалізму (у "саўковым" уяўленні) да алегарычных кампазіцый і ў нечым абстрактных палотнаў, дэкаратыўныя

кампазіцыі (нават са скульптурай). І – зусім нечаканая карціна – аллегорыя бел-чырвона-белага сцяга. Матэрыял – палатно і ўласная кроў аўтара. Так вось. Ён у прамым сэнсе піша не толькі алеем, тэмперай, акварэллю, ляўкасам...

Кароткія нататкі не дадуць аб'ёмнага ўяўлення пра гэтую падзею ў культурным і рэлігійным жыцці Магілёва. Можна прывесці некалькі назваў работ розных памераў і жанраў: "Маці Сусвету", "Святы Іазафат Кунцэвіч", "Ікона Бялыніцкай Божай Маці" (заступніца касцёла, копія А.Пушкіна), "Лёс майго бацькі", "Акорд волнасці", "Анёл чырвонай ружы", "Ноч над Віцебскам", "Нікольская царква ў Магілёве" (у вельмі цікавым ракурсе). Ды заметка – не каталог выставы. Лепш паглядзець на свае вочы, а не ў газеце (дарэчы, фатаграфаванне на выставе забаронена). Экспазіцыя магла быць і больш поўнай, ды кіраўнікі горада не знайшлі магчымасці прывезці яшчэ шэраг твораў мастака з далёкага (165 км) Віцебска.

Ды дзякуй і за гэта. Бо яшчэ гады два-тры таму ніякім чынам не маглі б убачыць такое, толькі пачуць. Брэх ідэалагічных шавак... Дык заходзьце, паглядзіце. Не пашкадуеце. Гэта, нагадаем, на Першамайскай вуліцы ў абласной выставачнай зале. Да 30 кастрычніка.

М.Ножнікаў

PS. А што датычыцца палітыкі, якой іншы раз папракаюць А.Пушкіна, дык успомніце хаця б ворага самадзяржаўя паэта А.Пушкіна, або таго ж І.Репіна ("Арышт прапагандыста", "Не чакалі", "Бурлакі на Волзе" і г.д.) Ці ж можа сапраўды мастак быць зусім па-за палітыкай?

Магілёўская Праўда, кастрычнік 92 г.

НОВОЕ СТОЛЕТИЕ НАЧИНАЕТСЯ С ... ПУШКИНА

Наверное, есть что-то символическое в том, что празднование торжеств 300-летия кафедрального костела св.Станислава началось не с религиозных песнопений и проповедей, а с выставки художника Александра Пушкина из Витебска. Или, как он называет себя – Алеся. Могилевский храм католиков уникален своими фресками. И именно художники возрождают из небытия, из-под напластований краски, пыли и времени одухотворенную красоту. Один из тех, кто дарит храмовым росписям вторую жизнь, - Пушкин. Работа в костеле дала его творчеству новый заряд энергии. Поэтому и выставка в Могилеве проходит под общим названием «Костел в искусстве», хотя в ней рядом с копиями храмовых росписей и проектами реставрации присутствуют картины, наполненные философскими раздумьями о времени, вере, смысле бытия, окружающем мире и своем месте под солнцем.

«ПУШКИН З ВІЦЕБСКА» — так называецца выстава папулярнага ху-дожніка Аляксандра Пушкіна, адкрылася 7 октября ў Могілеве. На гэты раз мастро прыйшло адказацца ад эксцэнтрычных вы-вадаў, незвычайна связанна з яго імем: а сродзе паклоннікаў. Адкрыццё выставкі са-во в п'ялю с прайзданнем трыхсотлітня могілеўскага ко-стела, над калірова-нем унікальных фрэсак якогага сённяс работат ху-дожнік. На юбілей «архлі-тадрын» істаті, сьмалас і зару-бэжнае духовен-ства — і Польш, Рым. Побавалі свяцэннік і не выстава «нашаго» Пушкіна.

...Открытие выставки и торжеств собрало много поклонников прекрасного, но в этот день в центре внимания были гость из Влоцлавека епископ Бронислав Дэмбовски и мэр Могилева Сергей Габрусев. Они и открыли выставку. Ее «создатель» скромно отмалчивался в стороне в то время, как его однофамилец Игорь Пушкин, директор музея истории Могилева, исполнял обязанности гостеприимного «хозяина» и добровольного гида. Под старыми сводами костела в этот день звучала органная музыка, а торжественную литургию вел архиепископ Беларуси Казимир Свентэк.

Л.Федорович

ТРУДОВАЯ СЛАВА, №37, октябрь 1992 г.

ЗНАКОМЬТЕСЬ: АЛЕКСАНДР ПУШКИН

Всякий талант – ценность и загадка. А если этот талант направлен к человеку, чтобы сделать его жизнь наполненной и светлой – ценен вдвойне. Недавно в выставочном зале по улице Болдина открылась выставка, где экспонировались работы молодого, но уже довольно известного в Беларуси витебского художника Александра Пушкина.

Может быть потому, что талантливый и категоричный в своем творчестве и политическом выборе художник никогда не скрывал своих симпатий и взглядов, наоборот – открыто их декларировал, что в прошлые времена было довольно небезопасно и чревато последствиями: отлучением от искусства – привлекает к его личности особое внимание. И первое знакомство с его творчеством убеждает, что он художник от Бога! Выставка необычная и первая такая в городе. Так как приурочена она к 300-летию Могилевского костела Святого Станислава – уникального в Беларуси памятника культуры, истории, архитектуры, искусства и организована при содействии Белорусской Католической громады. А причем здесь художник Пушкин? А при том, что имеет самое прямое отношение к возрождению костела.

Два года тому назад городские власти отдали наконец верующим поруганную святыню. Все это время идет ремонт и восстановление разграбленного и запущенного храма, а также реставрация. Автором художественной концепции реставрации костела и является Александр Пушкин.

На выставке показаны его работы, созданные в просто невероятном темпе за несколько последних месяцев в Могилеве. Это копии и эскизы фресок на религиозные темы, которые есть и даже будут в костеле, так как некоторые только недавно найдены, требуют изучения и восстановления... Среди основных экспонатов – будущий вид главного алтаря и эскиз фигуры дэвы Марии для него, млого элементов художественного решения интерьера неординарного памятника культуры.

Другие произведения А.Пушкіна (кrome пpeднaзнaчeнныx для xpaмa), пoкaзывaют oчeнь нeтpaдuцuонный тaлaнт нeopдuнaрнoгo чeлoвeкa. Pазныe тeхнuкa и мaтepuал, pазнaя мaнepa – oт рeалuзмa (в «coвкoвoм» вoбpaжeнuи) дo aллeгopuчecкuх кoмпoзuцuи и в чeм-тo aбстpaктныx пoлoтeн, дeкopaтuвныe кoмпoзuцuи (дaжe co cкyльптyрoй). И – coвceм нeoжuдaннaя – кapтuнa – aллeгopuя бeл-кpacнo-бeлoгo флaгa. Мaтepuал –

Можно привести несколько названий работ разных размеров и жанров:

«Мать Вселенной», «Святой Иезофат Кунцевич», «Икона Бельничской Божьей матери», (заступница костела, копия А.Пушкина), «Судьба моего отца», «Аккорд вольности», «Ангел красной розы», «Ночь над Витебском», «Никольская церковь в Могилеве» (в очень интересном ракурсе). Да заметка – не каталог выставки. Лучше

посмотреть своими глазами, а не в газете (кстати, фотографировать на выставке запрещено). Экспозиция могла быть и более полной, да руководители города не нашли возможности и средств привезти еще ряд произведений художника из далекого (165 км) Витебска.

Но спасибо и за это, так как еще года два-три тому назад никоим образом не могли бы увидеть такое. Заходите, посмотрите, пока еще есть возможность. Не пожалеете. Это, напоминаем, на Первомайской улице в областном выставочном зале. До 30 октября.

Н. Ножников

ПУШКИН З ВІЦЕБСКА

Ці ведаеце вы Аляксандра Пушкіна? Таго, што "з Віцебска"? Верагодна, што пакуль не ўсе, але ўжо не за гарамі той момант, калі, напэўна, большасць у нашым горадзе будзе яго ведаць. Нядоўга засталася чакаць: у сакавіку Аляксандр адчыніць прыватную галерэю ў адным са старых будынкаў па вуліцы Суворава. Такім чынам, аксіома неардынарнасці асобы мастака Пушкіна будзе падмацавана першай ў горадзе, а мабыць, і ў рэспубліцы падобнай галерэяй.

Па-рознаму ставяцца да Пушкіна людзі. Хто яго проста не разумее, хто прымае такім, якім ён прыходзіць да гледача. (Яго капаюць, хромавыя боты і ўвогуле не вельмі звычайныя густы дзіўныя, але ж цікавыя). Ці свабодны ён, хто ў мінулым стаў вядомым як дзівак, палітычны аферыст, інтрыган? Я прыйшла да яго, каб спытаць, што ён сам пра сябе думае. З самага пачатку мы дамовіліся з Сашай, што будзем шчырымі: ён – у сваіх адказах, я – у матэрыяле аб ім.

Феерыя і тэатральнасць, здаецца, неад'емная частка жыцця Аляксандра Пушкіна. Але, калі ў гэты раз я прыйшла да яго ў майстэрню, нічога падобнага на тэатр не ўбачыла. Упершыню за час нашага знаёмства знайшла Сашу ў разгубленасці. Дрэнны настрой і ніякай прыкметы ўсмешкі на твары. А справа была ў тым, што зноў прыйшла да Аляксандра чарговая павестка з міліцыі.

Спачатку Пушкін прапанаваў мне пайсці дадому. Але ўжо праз колькі хвілін нашай размовы згадзіўся, што ўсё-такі лепей пагутарыць пра тое-сёе, чым знаходзіцца ў наспакойнай адзіноце.

Мае пытанні спачатку ўсё не складаліся ў стройны лагічны ланцужок, таму і пачала я адрызу з таго, што прыйшло ў галаву.

– Саша, з чаго пачаўся Пушкін? Такі, як ён ёсць сёння?

– З арміі. Да арміі "Целину" канспектаваў як ўсе. Выхавацельніца школы-інтэрната па музыцы і выяўленчаму мастацтву, дзе я вучыўся, прымушала. Пасля сканчэння школы паступіў у мастацка-тэатральны інстытут, і мяне забралі ў войска.

– Пачакай, а на беларускай мове ты калі пачаў размаўляць?

– Я размаўляў па-беларуску заўсёды. У гады майго навучання (з шостага класа) настаўніца рускай мовы доўга адвучала мяне ад "трасянцы" ... эксперымен....

- Вернемся да арміі. Чаму ты лічыш, што менавіта у тых гадах склаўся твой характар?

- Першую чвэрць службы я прабыў у вучэбцы ў г. Камышыне, што на Волзе, прайшоў курсы маладых авіяцыйных спецыялістаў. А потым мяне, як і іншых хлопцаў, пераправілі ў Афганістан, у правінцыю Кундуз. Гэта здарылася ў 1984 г., калі аб вайне ў Афгане казалі зусім не тое, што сёння. Служыў я на аэрадроме, ахоўваў бомбасклады. Але ж, не трэба памыляцца. Так, я быў у Афгане, але я не герой. Я проста бачыў усё сваімі вачыма, і ўспаміны аб вайне застануцца назаўсёды са мной. Але я не хадзіў у атаку, не лазіў па гарах, не граў са смерцю. Я толькі сведка.

Маё жыццё ў Афгане было не толькі вельмі насычаным, але і павучальным. Так, я быў, як і ўсе там, трохі наркаманам: паўтара гады смаліў так званы "план". Зараз жа абыходжуся без яго цудоўна, і ўвогуле не смалю. А там было так трэба. Не аднойчы сутыкаўся ў арміі з горкай праўдай жыцця. Амаль і ў экстрэмальнай сітуацыі ў сваім асяроддзі знаходзіліся кепскія людзі, няшчырыя і злыя. Я на працягу ўсёй службы пісаў дзённік, зразумела, па-беларуску. А адзін з нашых, зямляк, знайшоў яго, пераклаў, і данёс начальніку штаба. Той выклікаў мяне, заявіў: «Пушкін, у вашым дзённіку маюцца думкі, якія супярэчаць палітыцы партыі і дзяржавы ў гэтай краіне». І я атрымаў 11 сутак гауптвахты. Трэба дадаць, што на "губе" я быў пяць разоў, увогуле 28 сутак.

– Саша, ты кажаш, што з'яўляешся толькі сведкай. Ці таму ты адмовіўся ад усіх ільгот пасля Афганістана?

– Так, і куля да мяне не даляцела, і ніякай царапіны з тых гадоў у мяне няма. Іншая справа, калі б я прыйшоў дадому інвалідам. А так – сорамна.

– А калі і як пачаліся твае канфлікты з уладамі?

– У 1988 г. За прызывы да курапацкага мітыngu мне далі 15 сутак арышту. Другі раз – у 1989 г. Тады я намаляваў да 25 сакавіка 14 плакатаў і вырашыў

Ангарыцкая выстава
ў Могилеве. 7.2.92 г.
Збіра-зборна: келіжы Аз-
гаванскія, Тэама Сіва; келіж-
пробавіц арміатарскія,
касаўныя і, Станіслаў і Паў-
ліц; ўзнікае Врэдзінава-
Браніслаў Рэубовіч; ары-
з прабаванскіх артыстаў.
Сіва: міражнік, арыстаў Тагі-
най з Чытавава, келіжы
Тэама (збіра Тэама Сіва);
ачы Барыс мастацкіх прабаванскіх
Саваніцкай у Могилеве; Сяргей
Табурскі – мастаў Могилеве.

выпрабаваць на сябе, ці здольны чалавек тут выказаць асабістую думку. Інакш кажучы, паспрабаваў выступіць у ролі лакмусавай паперкі. Я пазваў аднаго-другага таварышаў. Але са мной на вуліцу ніхто не пайшоў. А нічога дрэннага ў маіх плакатах не было. У іх казалася аб Чарнобыле, беларускай мове, аб непазбежным развале талітарнай імперыі, аднаўленні беларускай самастойнай рэспублікі, аб дрэнным экалагічным становішчы... 14 ліпеня 1989 г. была заведзена крымінальная справа. Адкрыты суд зацягнуўся на тыдзень. Вынеслі прысуд: 2 гады ўмоўна з пяцігадовым выправаўчым тэрмінам. Хачу сказаць наперад, пасля пучка я з палітыкай завязаў. Бо я не палітык, я мастак, і зразумеў, што вельмі многа ў нашым жыцці залежыць ад мастацтва.

– Саша, ты вельмі малады, а ўжо ў Саюзе мастакоў.

– Праз год пасля заканчэння інстытута я ўступіў у Саюз, каб майстэрню далі.

– Такое ўражанне, што ў цябе ўсё ладзіцца, як ты хочаш. Чаму?

– Ладзіцца далёка не ўсё. Вось, напрыклад, з каханнем не шанцуе: пакахаю дзяўчыну, а яна мяне – не. Таму і думаю, можа калі-небудзь у Парыж паехаць. Закахацца. Нарабіць такое, каб потым было сорамна. А? А чаму ў мяне ўсё задуманае атрымліваецца? Я па гараскопу Леў, нарадзіўся ў год Змяі. Карацей, так: дурны, дурны, але хітры. Таму ўсё ў мяне атрымліваецца. Зразумела?

– Саша, што ты НЕ збіраешся рабіць у бліжэйшы час?

– Для пачатку, я не збіраюся карыстацца ўяўнай славай дэсідэнта. Буду спрадвечным дакорам для ўладаносцаў. Не збіраюся і багацець. Бо сам выбраў сацыяльны статус. Не хачу, каб скінулі тэрмін па маёй ініцыятыве. Няхай аб гэтым улада думае.

– А табе не здаецца, што гэта ўжо занадта?

– Не, гэта норма. Калі ўлада прыйдзе і скажа: "Пушкін, з табой абыйшліся дрэнна", я адкажу: "Ура! Я веру, што ў нас прававая дзяржава".

– Ці праўда, што ты не прадаеш свае творы?

– Праўда, не прадаю, таму, што жывапіс – маё хобі, а я прафесіянал-манументаліст. Я вучыўся 6 гадоў распісваць сцэны, рабіў вітражы. І за гэта зараз я магу браць грошы.

– Ці сур'ёзна ты затрымаўся ў нашым горадзе?

– Безумоўна. Я цяпер "Пушкін з Віцебска". Дзе б я ні быў, я адусюль вярнуся сюды. І заўсёды тут будуць мае сімвалы – леў, змяя і дэвіз «Contra spem spero» ("Спадзяюся насуперак спадзяванню").

– Гэта Герман Гессэ? А хто яшчэ з'яўляецца тваімі любімымі пісьменнікамі?

– Дантэ, Багдановіч, з паэтаў – Блок, Сяс.

– Як ты праводзіш вольны час?

– Маляваць люблю, жанчын дужа кахаю. Дарэчы, у мяне ёсць Муза. Яшчэ плёткі пра сябе слухаць падабаецца. Гэта ж слава. Думаю, можа самому якую плетку аб сабе пусціць

– Дык гэта ж авантурызм чыстай вады!

– Чуткі гэта добра. Я і табе прызнаюся: лукавы і грэшны. Мне вельмі блізка штрыга, таму што яна нараджае гумар.

– А ці не здаецца табе, што гэты гумарок нечым папахвае?

– Гэта комплексы. Як і беднасць. Я ж дзяўчыне толькі каву і магу прапанаваць. А зараз жанчыну трэба ў рэстаран павесці. Да я ўвогуле жанчын баюся. Спачатку храбруся, нешта кажу ёй. А сам думаю: "Якая прыгожая, добрая, разумная. Я да яе не дарос". А яшчэ для мяне вельмі важна, каб выбранніца мая была мясцовая, беларуска.

– Як ты сёння ставішся да нацыянальнага пытання? Усе памятаюць твае вельмі рэакцыйныя лозунгі.

– Сёння я інакш пазіраю на гэта. Ад сказанага не адмаўляюся. Але цяпер многае змянілася, і я за тое, каб Беларусь была з'яднанымі штатамі Еўропы. Няхай чэчэнцы цыгарэты прадаюць, няхай яўрэі бароды голяць і гандлююць, няхай камуністы свае погляды адстойваюць, няхай гомасексуалісты жывуць, як хочуць... Гэта непазбежныя дэмакратычныя працэсы. Толькі так Беларусь стане свабоднай рэспублікай, за якую перад ўсім светам не сорамна. А яшчэ я хачу, каб ўсе канфлікты вырашаліся мірным шляхам: словы, дэбаты, выставы, акцыі. Але каб ніколі не стралялі. У мяне ёсць работа, якую я намаляваў сваёй крывёй. Дык вось, назва яе "З мінулага". Гэта да таго, каб кроў засталася толькі ў мінулым.

– Саша, некалькі слоў аб будучай галерэі.

– Па-першае, хачу, каб тут, у нас на радзіме, захаваліся творы цікавых мастакоў, якія непазбежна вывозяць за мяжу. Я веру, што мы вельмі скоро будзем патрэбны тут. Таму не трэба пакуль амаль задарма прадаваць сваю працу і душу. Трэба гонар трымаць, не аблізваць боты за 10 долараў. Гол ды васцёр. Зацягнем пояс. Калі нас будуць ведаць тут, пазнаюць і там. Вярнуся да галерэі. Я напісаў ліст у газету "Беларус", што выходзіць у Нью-Йорку. Так і так, маю памяшканне, але патрэбны грошы. Хочу адчыніць галерэю, захоўваць лепшае. 25 сакавіка 1992 г. мой ліст надрукавалі. Знайшліся мецэнаты. І вось 25 сакавіка гэтага года я адкрыў на Суворова, 2 галерэю канцэптуальнага мастацтва і акцыі пад назвай "У Пушкіна". Кожная выстава будзе ўключаць 15-20 работ, экспазіцыйны тэрмін – 6 месяцаў. Часцей рабіць выставы няма грошаў.

..... –

окончание отсутствует

Перформанс «ВІЛІАМ СЬВЯТОГА ЯЗЯКОРА»

Будучая галерэя Сіма на 1-й 92

Вернисаж

В ВИТЕБСКЕ «У ПУШКИНА»

В Витебске открылась первая приватная галерея современного искусства. В центре города на улице Суворова появилась выставка «У Пушкина». Организована и владение галереи молодой витебская художница Александра Пушкіна.

Конечно, идея открыть собственную галерею в городе была бы осуществлена далеко не каждым талантливым художником, но инцидент сослался на классическую формулу: Запад поможет. Год назад Пушкина обратилась к известным белорусам из Америки, и те с готовностью согласились стать его меценатами. Интересно, что в числе зарубежных фондаторов галереи наш земляк, поэт, бард Сергей Соколов-Вуюнов. На долгие годы заложники не имели бы определяющего значения без поддержки витеблян. Большую помощь оказала витебская экономическая ассоциация «АСК», которая предоставила помещение под галерею.

Авторами первого вернисажа «У Пушкина» стали художники Витебска, Полоцка, Минска, Гродно. Экспозиция дает представление о состоянии современного искусства в целом, но особенно, найдет в городе своих почитателей. Я бы выделила работы самого Пушкина «3 минулага», Натальи Залозной «Успение» и Вавена Юрченко «Подых».

Первая приватная галерея – само по себе приметное событие в Витебске. И презентация ее проходила не традиционно. «У Пушкина» собралась ночью. Несмотря на дождь и позднее время, пришли многие витебляне, приехали гости из Риги, Минска, Могилева, Белостока. Хозяин галереи устроил маленький праздник с фанфарами, приветственным словом, с фейерверком и символическим тостом.

Праздник удался, открытие состоялось, и теперь в Витебске есть первая частная галерея. Думаю, она откроет витеблянам не только современное искусство, но и положит начало созданию других частных галерей.

Пыльцы на открытие галереи и вал себя выливали. В конце концов все закончилось для него весьма печально. Только боюсь, что этот инцидент станет ложкой дегтя в бочке меда, послужит дурную славу хорошему начинанию. И у владельца галереи дело начнется с неприятностей.

№ 34 (245), 27.03.93 г.
Народное слово

Т. ПАСТЕРНАК. Фото «НС».

состоятельного художника, но ее инициатор сослался на классическую формулу: Запад поможет. Год назад Пушкин обратился к знакомым белорусам из Америки, и те с готовностью согласились стать его меценатами.

Интересно, что в числе зарубежных фондаторов галереи наш земляк, поэт, бард Сергей Соколов-Вуюнов. Но доллары накопления не имели бы определяющего значения без поддержки витеблян. Большую помощь оказала витебская экономическая ассоциация «АСК», которая предоставила помещение под галерею.

Авторами первого вернисажа «У Пушкина» стали художники Витебска, Полоцка, Минска, Гродно. Экспозиция дает представление о состоянии современного искусства и, несомненно, найдет в городе своих почитателей. Я бы выделила работы самого Пушкина «3 минулага», Натальи Залозной «Успение» и Вавена Юрченко «Подых».

Первая приватная галерея – само по себе приметное событие в Витебске. И презентация ее проходила не традиционно. «У Пушкина» собралась ночью. Несмотря на дождь и позднее время, пришли многие витебляне, приехали гости из Риги, Минска, Могилева, Белостока. Хозяин галереи устроил маленький праздник с фанфарами, приветственным словом, с фейерверком и символическим тостом.

Праздник удался, открытие состоялось, и теперь в Витебске есть первая частная галерея. Думаю, она откроет витеблянам не только современное искусство, но и положит начало созданию других частных галерей.

Труш курапор зашпі, маюць лаг-кафіца Марца Міхаліза. (у Магілёве, на пр. перамоўнай, востры 94)

Т. Пастернак.

P.S. Приятную новость об открытии галереи омрачил один факт. На следующее утро под мостом Витьбы был обнаружен с травмами и в состоянии сильного опьянения молодой человек. Он в тяжелом состоянии доставлен в больницу. Корреспондент «НС» видела этого парня, который пришел уже пьяным на открытие галереи и вел себя вызывающе. В конце концов все закончилось для него весьма печально. Только боюсь, что этот инцидент станет ложкой дегтя в бочке меда, послужит дурную славу хорошему начинанию. И у владельца галереи дело начнется с неприятностей.

(газета Выбар, сакавік 1993 г.)

“У ПУШКИНА”. У ГАЛЕРЭІ

Калі Віцебску і не суджана стаць палітычнаю сталіцаю Беларусі, то культурнаю – напэўна наканавана. Горад паціху-патроху пачынае канкуруваць з менскім культурным асяродкам. Напрыклад, хутка віцебляне змогуць (думаю, не без гонару) сказаць: маем і мы прыватную мастацкую галерэю. Дзякуючы ініцыятыве і руплівасці ўласніка галерэі, вядомага віцебскага мастака Алеся Пушкіна, дапамозе нашае эміграцыі і мясцовых фундатараў, места Віцебскае атрымае першую прыватную галерэю сучаснага мастацтва.

Адкрыецца яна напярэдадні святкаванняў 75-ых угодкаў абвешчання БНР 24 сакавіка ў (не здзіўляйся і не спазняйся!)... 0 гадзін 53 хвіліны ў старым горадзе, на трэцім паверсе дома нумар два на старажытнай Узгорскай (пакуль Суворова).

СВЯТА ЎВЕЧАРЫ І НОЧЦУ

Свята ўвечары і ноччу
Адметна маюць намер адзначыць 75-годдзе Беларускай Народнай Рэспублікі маладыя прадстаўнікі творчай інтэлігенцыі Віцебска. Мастак А. Пушкін і кампазітар Г. Шэмет падрыхтавалі незвычайную акцыю. Аляксандр адкрывае першую ў нашым горадзе прыватную галерэю ўрачыстае адкрыццё якой адбудзецца ў ноч з 23 на 24 сакавіка па вул. Суворова, 2. Ставіцца мэтай знаёміць віцеблян з маладымі нетрадыцыйнымі мастакамі Рэспублікі Беларусь. Адзінае, аб чым можна шкадаваць, тое, што галерэя займае вельмі невялікае памяшканне.
А 25 сакавіка ў 19.00 у Беларускай акадэмічным тэатры імя Я. Коласа адбудзецца аўтарскі вечар маладога кампазітара, загадчыка музычнай часткі тэатра Г. Шэмета. Слухачы стануць сведкамі першага выканання харэаграфічнай сімфоніі «Хрыстос прызямліўся ў Гародні» па матывах рамана У. Караткевіча, фрагменты з рок-оперы «Ладдзя распачы». Уваход у тэатр у гэты дзень будзе свабодны.

Адметна маюць намер адзначыць 75-годдзе Беларускай Народнай Рэспублікі маладыя прадстаўнікі творчай інтэлігенцыі Віцебска. Мастак А. Пушкін і кампазітар Г. Шэмет падрыхтавалі незвычайную акцыю. Аляксандр адкрывае першую ў нашым горадзе прыватную галерэю ўрачыстае адкрыццё якой адбудзецца ў ноч з 23 на 24 сакавіка па вул. Суворова, 2. Ставіцца мэтай знаёміць віцеблян з маладымі нетрадыцыйнымі мастакамі Рэспублікі Беларусь. Адзінае, аб чым можна шкадаваць, тое, што галерэя займае вельмі невялікае памяшканне.

А 25 сакавіка ў 19.00 у Беларускай акадэмічным тэатры імя Я. Коласа адбудзецца аўтарскі вечар маладога кампазітара, загадчыка музычнай часткі тэатра Г. Шэмета. Слухачы стануць сведкамі першага выканання харэаграфічнай сімфоніі «Хрыстос прызямліўся ў Гародні» па матывах рамана У. Караткевіча, фрагменты з рок-оперы «Ладдзя распачы». Уваход у тэатр у гэты дзень будзе свабодны.

РИСУЕТ И ПОКАЗЫВАЕТ ПУШКИН

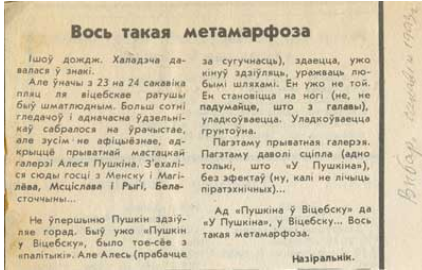
(Знамя Юности, 15 червня 1993)

Этот художник стал известен не очень давно. Кому-то работы Александра Пушкина нравятся, кому-то нет – автора, по-моему, это меньше всего интересует. Он работает для удовлетворения собственной жажды творчества, никак не сообразуясь с конъюнктурой. Свобода, независимость не только в мыслях, но и в действиях, - его кредо. Кто из нас не мечтает об этом?

Как всякому художнику, Пушкину надо выставлять свои работы, делать совместные выставки с единомышленниками. Почему бы не в собственной галерее? Эта идея – иметь частную картинную галерею – недавно воплотилась. Помещение в центре Витебска дала экономическая ассоциация АСК, осталось найти средства для ремонта. Помощь художнику вызвались Валентина Якимович из Минска, Альдона Загорскис и Юрий Сергеев из Витебска. Все равно денег не хватило. Саша написал письмо в газету «Беларусь», которая выходит в Нью-Йорке. На публикацию откликнулись восемь

американские белорусов – передали на создание галереи доллары... В результате ремонт был сделан, а портреты всех жертвователей помещены в галерею навечно. Открытие частной галереи А.Пушкина состоялось 24 марта. Свои работы представили, в основном, молодые авторы – 19 человек, по одному произведению каждый. Направление, которому следуют все участники экспозиции, одно: постмодернизм. Работы самые разные: живопись, скульптура, картины с использованием весьма неожиданных материалов, даже человеческой крови.

Первая экспозиция будет демонстрироваться довольно долго. Потом, с появлением средств, Александр Пушкин думает провести ряд авторских выставок.

Арт-галерея приватнай галерэй сучаснага мастацтва ў Віцебску. на 25 сакавіка 1993 года

Арт-галерея приватнай галерэй сучаснага мастацтва ў Віцебску, злева – першы наведвальнік, мастацтвазнаўца Алена Міхайлавіч (Алена) вул. Сяргеева, 2, 041 24.03.1993

Принцип отбора работ – только то, что очень нравится. Требования к авторам – профессиональное образование.

Деньги на солидную выставку нужны немалые – транспортные расходы, издание каталогов. Чтобы заработать их, Александру придется немало потрудиться. Благо, умеет он делать многое – любые художественно-оформительские работы, витражи, росписи... А потом опять будет праздник – с множеством друзей и знакомых – на очередной выставке.

На снимках: Александр Пушкин с женой Ларисой Михневич; приглашает "Арт-галерея".

Василий ФЕДОСЕЕНКО

(Могилевские ведомости, 2 красавіка 1993 г.)

ПОПУЛЯРНОСТЬ ПУШКИНА РАСТЕТ. Даже среди участковых милиционеров

Известный витебский художник А.Пушкин открыл первую в Беларуси частную галерею современного искусства. Наша газета писала раньше о том, что живописец получил солидную валютную сумму от зарубежных соотечественников на реализацию этого проекта. И вот – открытие-презентация галереи "У Пушкина", которая недавно состоялась в Витебске.

– АLESS, извини, а почему среди картин, которые ты экспонируешь, нет работ могилевских художников? – обращаюсь я к Пушкину. – Неужели за все время реставрации собора Св. Станислава в нашем областном центре ты ни с кем из них не познакомился?
 – Знаешь, к сожалению, в Могилеве я не встретил художников моложе тридцати пяти лет, – ответил тот. – Моя же галерея ориентируется на более молодых людей. Несмотря на отсутствие полотен, Могилевщина, тем не менее, была достойно представлена на ночном пушкинском шоу. Около двух десятков человек, выгрузившихся в Витебске, имели в своих паспортах могилевскую прописку.

Мероприятие началось в час ночи. После ознакомления с выставкой, приглашенным была продемонстрирована слайдовая программа, растелен на полу. Под одобрительный рокот

отражающая творческо-политический аспект жизни владельца галереи. Затем экран был решительно гостей там же, на полу, появилось вино, закуски. У многих было с собой...
 Всем присутствующим Пушкин любезно представил участкового милиционера, призванного следить за порядком.
 – Пейте, ешьте, гости дорогие, - прохаживался Александр среди галдящей публики.
 Известный могилевский фотохудожник пытался вызвать Пушкина на откровенный вино-водочный диалог – не получилось, мастер кисти полностью отвергал спиртное.

Е. Булова

ЦІ МОЖНА АБЛІЗАЦЬ БОТЫ ЗА 10 ДОЛЛАРАЎ, НЕ СТРАЦІЎШЫ ГОНАРУ?

– Аlesia, што прывяло цябе ў Магілёў?

– Я быў запрошаны Беларускай каталіцкай грамадой для рэстаўрацыі касцёла св. Станіслава. Мастаку-манументалісту (а гэта мая спецыяльнасць) можна толькі марыць аб такой рабоце. Працаваў я тут паўгода.

– Многім жыхарам Беларусі ты больш вядомы ні як мастак, а як...

– Антысеміт.

– Не, я хацеў казаць, "як палітычны змагар. А чаму ты сябе назваў "антысемітам"?

– У 1989 годзе я сказаў, што мару аб Беларусі без жыдоў і камуністаў. Тады гэтыя словы былі успрыняты як выбух гарматы. Нават "Правда" напісала пра гэта.

– Твае погляды з таго часу не змяніліся?

– Я не адмаляюся ад таго, што казаў раней. Але зараз я хачу бачыць Беларусь перш за ўсё дэмакратычнай. Хай у нас будуць польскія, яўрэйскія, іншыя суполкі. Але ўраду трэба перш за ўсё ўлічваць інтарэсы беларусоў. Вядома ж, і прэзідэнтам павінен быць толькі беларус.

– На твой погляд, у нас у рэспубліцы ёсць праявы нацыяналізму?

– Няма. Мы – Злучаныя Штаты ў Еўропе. Вось, напрыклад, у Слоніме на адной плошчы – касцёл, синагога і праваслаўная царква. Ніколі не было ў нас ні нацыянальных хваляванняў, ні пагромаў.

– Але ж крыху раней ты казаў аб першачарговых інтарэсах беларусоў.

– Я маю на ўвазе толькі прававую абарону большасці карэннага насельніцтва Беларусі. Гэта не датычыць палітычных правоў. У тым жа Ізраілі перш за ўсё звяртаецца ўвага на стан карэнных жыхароў, яўрэяў. А потым ужо ідзе размова аб усіх іншых.

– Што ты ўкладваеш у паняцце "нацыяналізм"?

– Перш за ўсё гэта калі сваю нацыю ўзвялічваюць над іншымі. А ў нас ніколі не пачуецца, што беларусы самыя прыгожыя, самая разумныя, самыя таленавітыя. Таксама праявай нацыяналізму лічу перагляд граніц. Я катэгарычна супраць гэтага.

– Аlesia, каб быць сапраўдным мастаком, абавязкова мець пэўныя палітычныя погляды?

– Наадварот, палітыка і мастацтва – паняцці несумяшчальныя. Хаця 364 дні – я мастак, а адзін дзень – грамадзянін: іду на мітынг, на выбары.

– Мы добра памятаем тваю палітычную дзейнасць некалькі гадоў назад.

– Зразумейце, тады быў патрэбен хтосьці першы, хто б выйшаў з бел-чырвона-белым сцягам. Нехта павінен быў пачаць. А зараз трэба быць прафесіяналам. Ва ўсім. Калі ты займаешся бізнесам – імкніся стаць беларускім Рафелерам, калі ты мастак – імкніся быць Сальвадорам Далі. Раней галоўным было слова, зараз – справа.

– Як ты ставішся да тых мастакоў, якія ў свой час малявалі камуністычных прадаўцоў? Ты б мог сябраваць з такім чалавекам?

– Ніколі. І рукі такім не падаю. У кожнага быў выбар: ці маляваць Леніна, ці падацца ў андэрграунд. Але ж да канфрантацыі я не заклікаю. Вось, напрыклад, наш вядомы беларускі мастак М.Савіцкі. У мяне з ім нармальныя адносіны. Мы можам сустрэцца, пагутарыць. Развітваючыся, Савіцкі працягвае мне руку. І тут я адказваю: "Прабачце, Міхаіл Андрэевіч, але я вам рукі не падам". Як можна было адным і тым жа алоўкам маляваць мадону і гэтых камуністычных сатрапаў?

– Аlesia, ты прадаеш свае работы?

– Я не камерцыйны мастак. За ўвесь час прадаў толькі ў 1989 годзе Дзяржаўнаму мастацкаму музею Беларусі карціну за 1000 рублёў і нядаўна копію Маці Боскай Бялыніцкай за 100 долараў.

– Мне здаецца, ты б мог нядрэнна жыць.

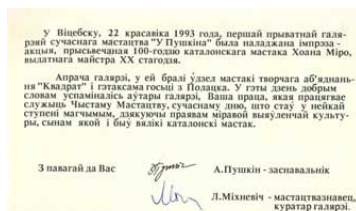
– Безумоўна, але да багацця я не імкнуся. Дай мне грошы і я перастану маляваць, буду іх траціць на жанчын, падарожжы. У Магілёве адзін немец хацеў купіць у мяне карціну за 1000 марак. А я не прадаў. Немец вельмі здзівіўся. нічога, хай ведае – яшча ёсць нешт такое, што не прадаецца за грошы. Мы ўжо і так прадалі амаль ўсё: нафту, лес, дзевак.

– Твае адносіны да тых мастакоў, хто малюе на продаж.

– У кожнага свой шлях. Але мне здаецца, што сёння ў мастакоў часовыя цяжкасці. К нам яшчэ прыйдуць тыя ж бізнесмены, каб упрыгожыць свой катэдж. І таму зараз не трэба лізаць боты за 10 долараў. Галоўнае – не згубіць гонар...

Гутарыў Е.Булова

ВІЦЕБСК ПАМЯТАЕ МІРО

5-11 траўня 1993 г.

Менавіта так называлася чарговая акцыя віцебскай прыватнай галерэі "У Пушкіна". Хто такі Хоан Міро? Імя гэтага каталонскага творцы стаіць у шэрагу вядомых усяму свету мастакоў Сальвадора Далі, Пабла Пікасо, Марка Шагала. Але, на жаль, творчасць Міро яшчэ да нядаўніх часоў лічылася ў нас забароненай.

Сёлетні ж год знамянальны. Мастакоўскі свет адзначае стагоддзе з дня нараджэння вялікага каталонца. Міма такой падзеі, зразумела, не магла прйсці гарадская галерэя сучаснага мастацтва. Яна сабрала прыхільнікаў творчасці іспанскага майстра на нефармальнае свята, што прайшло 22 красавіка. Як адзначылі супрацоўнікі галерэі, гэтая імпрэза – толькі пачатак іхняй працы па прапагандзе, прэзентацыі сучаснага авангарднага мастацтва. Што ж, будзем чакаць новых мастацкіх акцый галерэі.

Ю. Тутэйшы

«ВІЦЕБСК ПАМЯТАЕ МІРО»

Менавіта так называлася чарговая акцыя віцебскай прыватнай галерэі «У Пушкіна». Хто такі Хоан Міро? Імя гэтага каталонскага творцы стаіць у шэрагу вядомых усю свету мастакоў Сальвадора Далі, Пабло Пікасо, Марка Шагала. Але, на жаль, творчасць Міро ачы да нядаўніх часоў лічылася ў нас забароненай.

Сяляты ж год знамянальны. Мастакоўскі свет адзначае стагоддзе з дня нараджэння вялікага каталонца. Міра такой падзеі, зразумела, не магла прайсці гарадская галерэя сучаснага мастацтва. Яна сабрала прыхільніку творчасці іспанскага майстра на нефармальнае свята, што прайшло 22 красавіка.

Яе адзначылі супрацоўнікі галерэі; гэтак імпрэза—голькі пачатак іхняй працы па прапагандзе, прэзентацыі сучаснага авангарднага мастацтва. Што ж, будзем чакаць новых мастацкіх акцый галерэі.

Ю. ТУТЭЙШЫ.

Перад пачаткам свята. Здымак на пачынак. Фота І. Сушчэўскага.

№ 13 (41). 5—11 траўня 1993 г.

ЛІТАРАТУРА і
МАСТАЦТВА, 24. IX. 94

Всего три спектакля

Возвращение мима

Валерий Самусенко—витебский мима, после двухлетнего перерыва снова выходит на «подполье» нынешней весной. 23, 24 и 25 марта его пластическое представление—перформенс в постановке и исполнении автора—смогут увидеть побителі пантомімы. В 20.00 в विशेषозначенные дни Валерий Будет представлять постановку «Сизиф-III» в галерее «У Пушкіна» (ул. Суворова, 2, 3-й этаж). Билеты доступны всем, их цена—1800 рублей.

О. З.

БЕЛАРУСКІ ПОСТМАДЭРН У ПУШКІНСКАЙ ГАЛЕРЭІ

Работы дванаццаці мастакоў з Мінска, Віцебска, Полацка, Гародні, Свіслачы досыць арганічна стварылі ёмістую кампазіцыю жывапісу і скульптуры ў галерэі А.Пушкіна, што ў Віцебску. Выставіліся тут постмадэрністы — ужо «пасталеўшыя» мастакі І. Кашкурэвіч, А.Пушкін, В.Васільеў, С.Цімохаў, К.Селіханавіч і толькі ўзыходзячая «зоркі» Н.Залозная, С.Бабарыка, Ю.Анушка да іншых. Вядома, можна гаварыць пра суб'ектыўнасць адбору работ, пра перавагу сяброў. Але ніводнага разу нельга было адмовіць Аляксандру Пушкіну, як мастаку і трымальніку галерэі, ў адчуванні толькі ўзніклых перспектывіўных і цікавых плыняў беларускага мастацтва, у адкрыцці яшчэ невядомых імёнаў, у гусце, зрэшты, стварэння экспазіцыі і яе тэарэтычнага абаснавання. Так, апошняя выстава

«Postмадэрністы» не проста зафіксавала з'яўленне гэтага накірунку, яна выявіла цэльнасць яго ў пэўным сэнсе паганскаму — у тэматыцы і стварэнні вобразаў. Гэта шлях вяртання да міфалагічнасці, перакладзенай на сучасную мастацкую мову, падобны таму, з якога распачыналася авангарднае мастацтва ХХ стагоддзя.

Вершаманы, наперад!

У суботу, 16 красавіка, у галерэі Пушкіна адбудзецца акцыя таварыства вольных літаратараў «Новая ініцыятыва». У ёй возьмуць удзел Славамір Адамовіч, Алякс Аркуш, Юры Гуманюк, Ігар Сідарук, Сяргук Патаранскі, Лявон Вольскі, Юрась Паццопа, Юрай Касіч. Авангардысцкая паэзія на фоне авангардысцкага жывапісу—гэта будзе здарова! Урашце недазе каля аднаго дэкалярацыянага рубля за ўваход—не грошы.

Імпрэза адбудзецца ў Круглай зале па вул. Крылова, 7 у Віцебску, у 19-й гадзіне.

Н.Ш.

ЛіМ, 20 мая 1994 года

**ПЯЦЬ ПАЭТАЎ
У ЯКАСЦІ
НАТУРШЧЫКАЎ**

Афіша з назваю «Новая ініцыятыва» запрасіла віцебчан на імпрэзу Таварыства вольных літаратараў. Вечарыня адбылася дзякуючы руплівай вядомага мастака і галерэйшчыка Алякс Пушкіна. Да віцебскіх аматараў паэзіі прыехалі Славамір Адамовіч, Алякс Аркуш, Сяргук Патаранскі, Сяргей Мінскевіч і Алякс Туровіч. Сустрэча праходзіла ў будынку былой гарадской гімназіі, які чкаве рэстаўрацыйных работ, на фоне выставы сучаснага беларускага жывапісу. Сябры ТВЛ расказалі пра сваю дзейнасць, эстэтычныя пошукі. І, вядома, гукалі вершы.

Падчас імпрэзы Алякс Пушкін рабіў замалюўкі, паабяцаўшы «ствэзлаўца» адлюстраваць гэтую падзею ў сваёй новай карціне.

А. К.

**МАРТИН И МАМУКА
ТОЖЕ ПОЛЮБИЛИ НАШ ГОРОД**

На днях в редакцию зашел художник Александр Пушкин и пригласил журналистов к себе в мастерскую, в которой недавно поселились художники-иностранцы. Интересные ребята, работают сами по себе, вне всяких престижных пленэров, варят бумагу и «английские борщи», переплывают Двину. А Витебск ничегошеньки не знает. Их трое. Мартин Гример из Бристоль (Англия), Мамука Джапаридзе из Тбилиси, Алексей Хацкевич из Минска. Профессиональные художники и большие оригиналы. Одно то, что двое из них преодолели многие километры,

государственные границы, бытовые трудности ради того, чтобы попасть в наш город, говорит об их неординарности. Хотя Витебск посещает немало интересных людей, но все же мы не можем всякий раз преодолеть любопытство — почему художники, артисты, люди искусства с удовольствием едут сюда. И даже, как герои нашего повествования, говорят, что совершают паломничество.

— Нам интересно было поработать в городе, где жили такие великие художники, как Шагал, Малевич, — говорит Мамука.

В Тбилиси у Мамука Джапаридзе есть своя галерея. Вместе с Марином они уже осуществили один проект — это книга с английским, русским и грузинским алфавитами. Книга необычная — на бумаге, изготовленной по оригинальному рецепту.

— Это моя разработка, — говорит Мартин. — Я делаю бумагу 3 года, начал в Лондоне, с одним американским скульптором. Оригинальность нашего проекта заключается не в технологии, а в художественной концепции. Суть ее в том, что для изготовления листов мы используем афиши, газеты, макулатуру, которую собираем в городе. Это исходным материал, уникальный сам по себе.

Мартин Гример — график, пишет книгу о художниках. В Витебске накапливает фотоматериал, делает заметки в блокноте. Задумал написать серию гравюр.

— Пребывание здесь, — делится впечатлениями Мартин, — как сон, хороший кошмар, интересные видения, новый эксперимент. Здесь другая культура, другие люди, и мне, как художнику, очень любопытно узнать этот мир.

Идея проекта художников звучит примерно так: «Я здесь, Шагал!». Это будет альбом с графикой Мамуки Джапаридзе на бумаге Мартина Гримера. Как объясняют авторы, они хотят передать художественными средствами свое ощущение города, контакта с Мастерами, которые оставили свое прикосновение к вечному.

— Конечно, трудно уловить дух, который когда-то существовал в городе. У нас жил Пиросмани, писал Тбилиси, и сегодня уже не найти тот неповторимый колорит города, который воспел Нико. Но иногда пространство, дома сохраняют память о прошлом, — говорит Мамука. — Это богатство самой среды. Интересно связать сегодняшнее ощущение города с

Культура

Мартин и Мамука тоже полюбили наш город

В редакцию зашел художник Александр Пушкин и пригласил журналистов к себе в мастерскую, в которой недавно поселились художники-иностранцы. Интересные ребята, работают сами по себе, вне всяких престижных пленэров, варят бумагу и «английские борщи», переплывают Двину. А Витебск ничегошеньки не знает. Их трое. Мартин Гример из Бристоль (Англия), Мамука Джапаридзе из Тбилиси, Алексей Хацкевич из Минска. Профессиональные художники и большие оригиналы. Одно то, что двое из них преодолели многие километры, государственные границы, бытовые трудности ради того, чтобы попасть в наш город, говорит об их неординарности. Хотя Витебск посещает немало интересных людей, но все же мы не можем всякий раз преодолеть любопытство — почему художники, артисты, люди искусства с удовольствием едут сюда. И даже, как герои нашего повествования, говорят, что совершают паломничество.

— Нам интересно было поработать в городе, где жили такие великие художники, как Шагал, Малевич, — говорит Мамука.

В Тбилиси у Мамука Джапаридзе есть своя галерея. Вместе с Марином они уже осуществили один проект — это книга с английским, русским и грузинским алфавитами. Книга необычная — на бумаге, изготовленной по оригинальному рецепту.

— Это моя разработка, — говорит Мартин. — Я делаю бумагу 3 года, начал в Лондоне, с одним американским скульптором. Оригинальность нашего проекта заключается не в технологии, а в художественной концепции. Суть ее в том, что для изготовления листов мы используем афиши, газеты, макулатуру, которую собираем в городе. Это исходным материал, уникальный сам по себе.

Мартин Гример — график, пишет книгу о художниках. В Витебске накапливает фотоматериал, делает заметки в блокноте. Задумал написать серию гравюр.

— Пребывание здесь, — делится впечатлениями Мартин, — как сон, хороший кошмар, интересные видения, новый эксперимент. Здесь другая культура, другие люди, и мне, как художнику, очень любопытно узнать этот мир.

Идея проекта художников звучит примерно так: «Я здесь, Шагал!». Это будет альбом с графикой Мамуки Джапаридзе на бумаге Мартина Гримера. Как объясняют авторы, они хотят передать художественными средствами свое ощущение города, контакта с Мастерами, которые оставили свое прикосновение к вечному.

— Конечно, трудно уловить дух, который когда-то существовал в городе. У нас жил Пиросмани, писал Тбилиси, и сегодня уже не найти тот неповторимый колорит города, который воспел Нико. Но иногда пространство, дома сохраняют память о прошлом, — говорит Мамука. — Это богатство самой среды. Интересно связать сегодняшнее ощущение города с

Новая ініцыятыва

Пазычыная акцыя «Новая ініцыятыва», якая днямі адбылася ў Віцебску, сапраўды напіла характар наватарскі, бо стала, што называецца, «Лершай пастаўкай» у развіцці нетрадыцыйных формай пазычынага мастацтва.

Таварыства вольных літаратараў, якое выступіла ў якасці арганізатара акцыі, апошнім часам вельмі пра гэта дбае. Там больш гэта сімвалічна, бо набліжаецца гадавіна з дня заснавання ТВЛ. У бліжэйшы час адбудуцца новыя пазычыныя выступы — ужо ў Полацку, Наваполацку. А, вяртаючыся да «Новай ініцыятывы», зазначу, што ўсё, што задумвалася, адбылося ў доме-майстэрні Беларускага мастака Алякс Пушкіна. Ініцыятыву групу ў той вечар складалі Алякс Аркуш, Славамір Адамовіч, Сяргук Мінскевіч, Алякс Туровіч і Сяргук Патаранскі, якіх віталі вельмі цікалы віцебчане, а іх у той вечар сабралася німала.

Наступная імпрэза ТВЛ адбудзецца 8 мая і прадуладжвае рок-канцэрт, пазычыную вечарыню, выставу твораў вышлячанага мастацтва.

Сяргук ЖЫГІМОНТАЎ.

30 красавіка 1994 г.

№ 46(13763)

тем, кем он был при жизни художников, каким он вошел в вечность, понять, чем он вдохновлял великих людей. Художники сами не знают, когда закончат работу в Витебске. Но обещают обязательно показать ее горожанам. А потом альбом увидят в Тбилиси и Лондоне.

Т. Степанская.
Фото М. Шмерлинга.

Прем'єра тэатрады «В.Шэкспіра „Кароль Лір“» 15 красавіка 1994 года, тэатр імя Я.Купалы.

Свабода, №43, 15 лістапада 1994 г.

Па Віцебску хадзіў босы Аляксандр Пушкін

Дзень пакутніцкай сьмерці ўніяцкага біскупа сьв. Язафата Кунцэвіча, забойства якога было справакаванае расейскімі манахамі ў 1623 г., адзначылі ў Віцебску беларускія ўніаты.

Адбылося гэта ў суботу, 12 лістапада. Кардынал Сьіёнтэк і прабашч Януш дазволілі ўніатам правесці службу Божую ў віцебскім касцёле сьв. Барбары. Да гэтай падзеі была прымаркаваная тэатральная дзея. Афішы, расклееныя па ўсім горадзе, паведамлялі: "Аляксандр Пушкін ладзіць перфоманс "Шляхам сьвятога Язафата". Гэтая мастацкая імпрэза пачалася з Успенскай горкі: за духавым аркестрам манахі вялі па марозе босага 29-гадовага мясцовага мастака А.Пушкіна, абвешанага камянямі, з крыжам у руках. За ім рахалася чарада моладзі з запаленымі сьвечкамі. Паступова на віцебскіх вуліцах да іх далучаліся жыхары горада. Як і было памастацку задумана, жанчына ў чорным абліла мастака чорнай вадой, што азначала няпраўду, якую навялі расейскія ліжрыкі на сьв. Язафата. Потым жанчына ў чырвоным абдала Аляксандра Пушкіна чырвонай вадой, што сымбалізавала любоў сьв. Язафата да Бога і да тутэйшага люду. Нарэшце жанчына ў белым лінула белую ваду, што ўвасабляла сьвятасць біскупа. На беразе Дзьвіны А.Пушкіна паклалі ў човен і высылілі па рацэ...

Па Віцебску хадзіў босы Аляксандр Пушкін
15 лістапада 1994 г.

Дзень пакутніцкай сьмерці ўніяцкага біскупа сьв. Язафата Кунцэвіча, забойства якога было справакаванае расейскімі манахамі ў Віцебску беларускія ўніаты.

Адбылося гэта ў суботу, 12 лістапада. Кардынал Сьіёнтэк і прабашч Януш дазволілі ўніатам правесці службу Божую ў віцебскім касцёле сьв. Барбары.

Да гэтай падзеі была прымаркаваная тэатральная дзея.

Афішы, расклееныя па ўсім горадзе, паведамлялі: «Аляксандр Пушкін ладзіць перфоманс „Шляхам сьвятога Язафата“». Гэтая мастацкая імпрэза пачалася з Успенскай горкі: за духавым аркестрам манахі вялі па марозе босага 29-гадовага мясцовага мастака А.Пушкіна, абвешанага камянямі, з крыжам у руках. За ім рахалася чарада моладзі з запаленымі сьвечкамі. Паступова на віцебскіх вуліцах да іх далучаліся жыхары горада. Як і было памастацку задумана, жанчына ў чорным абліла мастака чорнай вадой, што азначала няпраўду, якую навялі расейскія ліжрыкі на сьв. Язафата. Потым жанчына ў чырвоным абдала Аляксандра Пушкіна чырвонай вадой, што сымбалізавала любоў сьв. Язафата да Бога і да тутэйшага люду. Нарэшце жанчына ў белым лінула белую ваду, што ўвасабляла сьвятасць біскупа. На беразе Дзьвіны А.Пушкіна паклалі ў човен і высылілі па рацэ...

Мэта перфомансу, як было напісана на афішах, «перажыць сорам і грэх забойства сьв. Язафата, пакаюцца, ачысьціцца і успрыняць асобу і дзейнасьць яго ў постмадэрнісцкім накірунку канца 20-га стагодзьдзя».

Алякс ДАШЧЫНСКІ

стагодзьдзя". Мастак А.Пушкін збіраецца напісаць вялікі абраз сьв. Язафата будучай Уваскрасенскай уніяцкай царквы. Дарэчы, майстэрня мастака месціцца ў заняпбаным будынку былой Аляксандраўскай гімназіі, узведзеным на месцы драўлянага палаца Язафата Кунцэвіча, на ганку якога яго і забілі.

Але, як і ў 1623 г., не абыйшлося і цяпер без правакацыяў. Праваслаўны япіскап Дзьмітрый, спасылаючыся на тое, што ў 1876 г. будынак гімназіі быў куплены Віцебскай эпархіяй і да 1917 ў ім мясцілася духоўная сьмінарыя, самачынона уварваўся ў майстэрню Пушкіна. Акупаваўшы яе, ён за тры дні збудоваў з фанэры аўтар. Улады апячаталі памяшканне. Аблвыканкам збіраецца перадаць яго царкве. Тым часам творчая інтэлігенцыя Віцебска прапануе ў будынку Аляксандраўскай гімназіі, якую па значнасьці можна параўнаць з Царскасельскім ліцэем, стварыць музей асьветніцтва або аднавіць гімназію.

Але, як мне здаецца, царкве не будынак патрэбны, а ёсьць мэта любою цаною выселіць адтуль мастака Пушкіна.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

АРТ-ПРОГНОЗ

23 марта в детской художественной школе №1 по улице Суворова, дом 3, впервые в Витебске будет проводиться акция "Арт-прогноз-96". В программе будут принимать участие известные и не очень витебские и минские художники, литераторы, музыканты, хореографы, кулиныры и фармакологи. Последние будут вести пропаганду против наркотиков. В списке участников акции художник Александр Пушкин, режиссер Антон Гришкевич, критик Юрий Борисевич, лидер экс-рок-группы "Мроя" Леонид Вольский, руководитель оркестра нетрадиционного музыкального синтеза Вячеслав Дацкевич.

Все участники акции по желанию будут расписывать глиняные пласти, чтобы увековечить во времени свою тусовку. Кулиныры обещают угостить всех собравшихся "выпеченными" литературными строфами. Участниками "Арт-прогноза-96" смогут стать все желающие, не пожалевшие заплатить в назначенный день за вход доллар по курсу. Действо начнется в 17.00 и продолжится до 23.00

Александр Пушканский

№ 130 (489), 17.11.94 г.

Штрих

Художник «очистился»

В минушую суботу уніаты горада Витебска і уніяцкія сьвяшчэнныя з Украіны і з Польшы отметлі дзень памяці Іосафата Кунцэвіча. Состояла літургія в кастэле сьвятой Варвары і молебен на Успенскай горке.

Эта событие прошло малозамеченным витеблянами, большое любопытство и последующие разговоры вызвал перфоманс Александра Пушкіна. Художник, решив создать образ Кунцэвіча для обновляющейся Воскресенской церкви в Витебске, захотел сам пройти его «мученический» путь. В афішах, прыглашавшых горожан на Успенскую горку и берег Дзвыны, автор перфоманса абозначил яго сьмисл: «Пережить стыд и грех этого убийства, покаяться, очиститься и воспринять личность и деятельность святого Іосафата Кунцэвіча в постмадэрнісцкім напраўленьні канца XX века». А выгледзела это так: Пушкіна окрасили поочередно черной, красной и белой краской, положили в лодку и отпустили по течению.

Видимо, «мученический» путь художника завершился благополучно, поскольку Александр Пушкіна на следующий день вывели в городе живым и здоровым.

Татьяна ПАСТЕРНАК.

12 ноября стараниями небезызвестного художника Александра Пушкина прошло театрализованное представление, посвященное памяти известного церковного деятеля Великого княжества Литовского Иосафата Кунцэвіча (1580 – 12.11.1623 гг.). Убитый составившими горожанами ровно 371 год назад, Кунцэвич вошел в советскую историографию как деятель, силой и жестокостью насаждавший униатство на Беларуси. Мы не знаем подробностей его смерти. Но, возможно, это так и было как показал Александр и его группа поддержки. А вообще, прийти в восьмиградусный мороз полураздетым, босиком с Успенской горки по ул. Толстого к Двине, обливаемый краской, да еще черепашим шагом – это, знаете ли, надо уметь и сильно хотеть. И хотя народу собралось, как говорится, кот наплакал, дело сделано не зря. Если даже несколько человек открыли для себя новую страничку (далее – не восстановлено – ред.)

Арт - Прагноз - 96

пройдзе ў Віцебску 23 сакавіка ў якасці прыватнай ініцыятывы галерэі мастака Алеся Пушкіна

Больш добрая ягоная назва -- "сумесная акцыя мастакоў, літаратараў, харэографу, кулінараў і фармакалагаў". Разжыўся вечарыны -- Антон Грышкевіч, былы выпускнік тэатральна-мастацкай акадэміі, які, зрабіўшы пэўнае імя ў мінскім андэрграўндзе, некалькі год таму пераехаў працаваць у Віцебскі тэатр, адчуўшы там большую прастору для творчэсці.

Вядучая месца ў вечарыне аддадзена літаратуранаму руху "Бум-Бам-Літ", які ўзначальвае Ілья Сін, што маецца выступіць на Арт - Прагнозе аж з двума перфомансамі: "Ілья Сін падмёр" і "Ілья Сін яшчэ жывы". Апрача "кулінараў і фармакалагаў" "Бум-Бам-Літа" абяцаліша (лепш адразу пералічыць): песні і вершы Сержука Мінькевіча (праўда, зараз ён ужо Серж Жук-Мінькевіч), літаратуры, разамлёўкі, друкаваныя вершы Вяшчына, вершы і славецшаны Алеся Туровіча, вершы і імпрэзацыі Альгерда Бахарэвіча (памытаеце кіно "Нянавісьць"), п'еса Жанны Васанскай, вершы Усевалада Гарэчка, Міхаса Башурэ, Лявона Волскага, рукапісныя кнігі Сяргея Патаранскага і нават трагічная сцэнаграма літаратару "Бум-Бам-Літа" "З Новым Годом!"

Як сказана ў праграме, дзея будзе адбывацца пад музыка Тэні Сіраш, Славы Дацкевач і Зміцера Марозава, на фоне жывальска В. Васільева і графіка А. Пушкіна, Л. Волскага, Ю. Барысевича, Яны Дараніна, Э. Вішнёва, М. Барозана. Давядаецца ўбачыць таксама харэаграфічную ўверцюро і лінгвістычна - харэаграфічную акцыю "Бум-Балет" Я. Зотава, гіпналіс Алены Сярко, сумесную акцыю роспісу пластоў запрошанымі літаратарамі і спадзяюся, шмат яшчэ чаго цікавага. Таксама -- пацучы прамова самога Алеся Пушкіна, якая, хочацца верыць, не будзе, "згодна традыцыям", перарвана візітам "мінеру" -- міліцыянтаў. Дарэчы, аб творчасці самога Пушкіна. Хаця зараз ён працуе над рэстаўрацыяй касцёла сьвятога Станіслава, другая будына ягоная праца датычыцца зумі нашга накірунку: ён выдатна ілюстраваў зборнік паводле ... скажам, эратычных вершаў пастра Славяны Адамовіча, што рытуецца да выхду. Па словах Алеся Пушкіна, гэта апошняя ягоная работа ў гэтай галіне, бо надалей ён збіраецца прысвясціць сябе выключна Боскай творчасці.

Ціна КЛЫКОЎСКАЯ, для "БМ"

ПРОГНОЗ НА ЗАВТРА ОТ ПУШКИНА

"ИМЯ", №12 (45) от 5. IV. 1996 г.

В то время, когда деятели культуры чуть ли не поголовно жалуются на неблагоприятные условия для творчества, кое-кто пытается решать проблему собственными силами. В Витебске по инициативе известного своими оригинальными проектами художника Алеся Пушкина прошла акция "Арт-прагноз-96". По замыслу

организаторов, совместный проект художников, литераторов, хореографов, фармакологов и кулинаров должен был стать переломным для белорусской культурной ситуации. Переломов, однако, не наблюдалось, хотя реакция витебской публики была необычайно живой, что удивительно: действие проходило на белорусском языке, в городе малопопулярном.

Безусловно, старания хореографической группы под странным названием «Бум-балет» не прошли даром, но и не оставили сильных впечатлений, равно как и пироженные, выпеченные в форме букв и употребленные, как ни странно, по прямому назначению. Возмезд программы стали литературные и музыкальные выступления участников движения "Бум-Бам-Лит", захвативших с собой

из Минска Касю Камоцкую и Лявона Вольского. Их песни вместе с творениями Сержа Жука-Минкевича, перформансом «Ілья Сін памер» Ильи Сина и стихами Сергея Поторанского, Севы Горячки, Змицера Вишнева и других принимались вполне одобрительно. И предложение «крестного отца» «ББЛ» Валентина Акудовича поддержать литераторов в их стремлении поехать в Африку, бросив в фирменный тазик кто сколько сможет, нашло у публики поддержку. На Африку, правда, не хватило. А вот Алеся Пушкина на следующий день также волновал вопрос проезда. Вложив в проведение акции, художник не без труда наскреб лишь на билет до Могилева, где его ждала работа.

Илья Свирич

ПАГОНЯ «ПАГОНЯ», №13,
29 сакавіка - 4 красавіка 1996 г.

ПУШКІН, ПУШКІН, ФАЙНЫ ХЛОПЕЦ!

Ёсць людзі, для якіх жыццё і творчасць – няспынны акт грамадзянскага чыну, стала барацьба за найвышэйшыя каштоўнасці, гаюная з якіх – свабода. Менавіта яна ўзносіць творцу на вяршыні ЧЫСТАГА МАСТАЦТВА, менавіта яна – Божая ласка і цярпелівы вярток. Крыж свабоды ўзвальваюць сабе на плечы толькі адзіны – апантаная самотнікі. Да такіх асобаў належыць витебскі мастак Алесь Пушкін.

Яго без перабольшвання можна назваць "Байранам беларускага жывавісцў", гэткам сучасным романтикам-змагаром. Але ён не падобны да аскета-пустэльніка. Хутчэй наадварот, Алесь Пушкін – каталізатар і рэалізатар вольных мастацкіх ідэй і вялікіх ацый, якія падбадзёрваюць і натхняюць іншых творцаў. Гэта чалавек, які, не зважаючы на ​​сваю жыццёвую неўладкаванасць і прэсінг "вертыкальшчыкаў", здольны дапамагач пачынаючым талентам і аб'ядноўваць вакол сябе незалежных літаратараў, мастакоў і музыкаў.

Яскравым сведчаннем гэтага сталася свята "Арт-прагноз-96", якое адбылося ў Віцебску напярэдадні Дня Незалежнасці. Ініцыятарам і фундатарам ацый выступіў сам Алесь Пушкін, ахвяраўшы заробленыя "потам і крывёю" 700 долараў. Планавалася правесці свята незалежнага мастацтва ў гістарычным будынку ратушы, але витебскія ўлады адмовілі Пушкіну. Таму "Арт-прагноз-96" адбыўся ў памяшканні мясцовай мастацкай школы. І тут імпрэза мела ашаламляльны (!) посьпех. Гэта пры платным уваходзе, коштам каля 1 долара і штучным ажыятажы вакол гастролі ў Віцебску расейскага тэатру Ленком на чале з такімі знакамітасцямі як Аляксандр Абдулаў ды Ірына Алфёрава! Як ні дзіўна, але многія экзальтаваныя прыхільнікі расейскіх зорак былі расчараваныя спектаклем Ленкома і пасыпалі патрычнікі на "Арт-прагноз-96", каб палепшыць настрой.

Сапраўды, у мастацкай школе было весела і цікава, бо праграма "незалежнакаў" атрымалася вельмі насычанай і дынамічнай. Разагравалі публіку і літаратары, і музыкі, і танцоры, і мастакі, і нават кулінары з фармакалагамі. А якое суквецце імянаў удалося сабраць! Літаратары Валянцін Акудовіч, Алесь Аркуш, Юрась Барысевіч, Юры Гумянюк, Людміла Сільнова ды ўздальнікі літ-суполкі "Бум-бам-літ", рок-спевакі Лявон Вольскі і Кася Камоцкая... Уся дзея адбылася на фоне графікі і жывавісцў Алеся Пушкіна, Васіля Васільева, Міхала Барозны і бум-бам-літаўцаў.

ПУШКІН, ПУШКІН, ФАЙНЫ ХЛОПЕЦ!

Ёсць людзі, для якіх жыццё і творчасць – няспынны акт грамадзянскага чыну, стала барацьба за найвышэйшыя каштоўнасці, гаюная з якіх – свабода. Менавіта яна ўзносіць творцу на вяршыні ЧЫСТАГА МАСТАЦТВА, менавіта яна – Божая ласка і цярпелівы вярток. Крыж свабоды ўзвальваюць сабе на плечы толькі адзіны – апантаная самотнікі. Да такіх асобаў належыць витебскі мастак Алесь Пушкін.

Яго без перабольшвання можна назваць "Байранам беларускага жывавісцў", гэткам сучасным романтикам-змагаром. Але ён не падобны да аскета-пустэльніка. Хутчэй наадварот, Алесь Пушкін – каталізатар і рэалізатар вольных мастацкіх ідэй і вялікіх ацый, якія падбадзёрваюць і натхняюць іншых творцаў. Гэта чалавек, які, не зважаючы на ​​сваю жыццёвую неўладкаванасць і прэсінг "вертыкальшчыкаў", здольны дапамагач пачынаючым талентам і аб'ядноўваць вакол сябе незалежных літаратараў, мастакоў і музыкаў.

Яскравым сведчаннем гэтага сталася свята "Арт-прагноз-96", якое адбылося ў Віцебску напярэдадні Дня Незалежнасці. Ініцыятарам і фундатарам ацый выступіў сам Алесь Пушкін, ахвяраўшы заробленыя "потам і крывёю" 700 долараў. Планавалася правесці свята незалежнага мастацтва ў гістарычным будынку ратушы, але витебскія ўлады адмовілі Пушкіну. Таму "Арт-прагноз-96" адбыўся ў памяшканні мясцовай мастацкай школы. І тут імпрэза мела ашаламляльны (!) посьпех. Гэта пры платным уваходзе, коштам каля 1 долара і штучным ажыятажы вакол гастролі ў Віцебску расейскага тэатру Ленком на чале з такімі знакамітасцямі як Аляксандр Абдулаў ды Ірына Алфёрава! Як ні дзіўна, але многія экзальтаваныя прыхільнікі расейскіх зорак былі расчараваныя спектаклем Ленкома і пасыпалі патрычнікі на "Арт-прагноз-96", каб палепшыць настрой.

Сапраўды, у мастацкай школе было

весела і цікава, бо праграма "незалежнакаў" атрымалася вельмі насычанай і дынамічнай. Разагравалі публіку і літаратары, і музыкі, і танцоры, і мастакі, і нават кулінары з фармакалагамі. А якое суквецце імянаў удалося сабраць! Літаратары Валянцін Акудовіч, Алесь Аркуш, Юрась Барысевіч, Юры Гумянюк, Людміла Сільнова ды ўздальнікі літ-суполкі "Бум-бам-літ", рок-спевакі Лявон Вольскі і Кася Камоцкая... Уся дзея адбылася на фоне графікі і жывавісцў Алеся Пушкіна, Васіля Васільева, Міхала Барозны і бум-бам-літаўцаў.

Безумоўна, цяжка пра ўсе гэта напісаць, бо ацью трэба было пабачыць і перажыць, каб напоўніць сваё сэрца нечуванай радасцю і вольным духам. І ўсе гэта дзякуючы файнаму хлопцу, арыгінальнаму мастаку Алеся Пушкіну.

Адам ДРУЦКІ-ЛЮБЭЦКІ.

Адам ДРУЦКІ-ЛЮБЭЦКІ

*весь материал взят из личного альбома Александра Пушкина
(по возможности использованы факсимильные подписи Пушкина к фотографиям
и отсканированные газетные статьи)*

[титularная страница](#) [все номера](#) [авторы](#) [содержание этого номера](#)